

Inleiding

‘Jullie dachten zeker dat ik vrede kwam brengen?’, horen we Jezus zeggen. ‘Vrede op aarde, is dat wat jullie verwachten?’. Mm ja, ik zal maar antwoord geven voor mezelf. Ik verwachtte dat eigenlijk wel van Jezus. Misschien u ook. Zeker als u het evangelie kent en weet dat de engelen bij de geboorte van Jezus zachtjes zongen: vrede op aarde, vrede op aarde, vrede op aarde in de mensen een welbehagen.

Maar Jezus zegt: Nee. Vergeet het. Geen vrede. Maar verdeeldheid. Verdeeldheid? Wie wil er nu verdeeldheid? Als je kan kiezen tussen vrede en verdeeldheid, dan kies je toch voor vrede? Wie wil er nou geen vrede? Jezus lijkt ons helemaal niet te snappen. Hij ziet niet wat we nodig hebben. De vrede waar we zo naar verlangen die neemt hij ons af en de verdeeldheid waar niemand op zit te wachten, die komt hij ons brengen. Waarom komt deze man ons eigenlijk lastigvallen met dit woord waar niemand wat mee kan?

Van de serie radicale woorden van Jezus is de tekst van vandaag misschien wel het meest radicaal. Op het eerste gezicht is niet goed te begrijpen wat Jezus nu wil. Het past ook niet goed in ons beeld van Jezus denk ik. Het is een spannende tekst om zomaar hier neer te leggen. Zeker omdat ik veel van u nog niet ken, en we allemaal op een andere plek zijn. Maar laten we met elkaar onze eerste oordelen over de tekst even laten rusten en goed luisteren. Wat zegt Jezus hier eigenlijk?

Vrede, vrede, maar er is geen vrede

Jezus is door heel Israël getrokken met zijn boodschap van het koninkrijk van God. Hij vertelde hoe mensen vriendelijk en genereus voor elkaar konden zijn. Hoe de samenleving rechtvaardig zou zijn. Hoe mensen hun krampachtige angst konden loslaten en inwisselen voor vertrouwen op God, hun hemelse Vader. Jezus ging voorop op een weg die naar vrede op aarde zou hebben geleid. Maar niemand deed mee. Ja een paar simpele vissers een paar melaatsen, een tollenaar. Maar veel stelde het niet voor. De leiders van de dorpen en steden hadden het veel te druk om hun macht te handhaven. De meeste mensen hadden geen zin in recht of goedheid en ze konden ook een prima leven hebben zonder een hemelse Vader. Vanuit Rome riep een keizer vanaf een

troon de Pax Romana uit. De vrede van Rome, van zee tot zee en tot de einden der aarde. Overal strijken de Romeinse legioenen de lakens glad. Met ons gaat het goed.

Maar Jezus zag dat het een illusie was, die vrede. Een verhaal van politieke en religieuze leiders die hun macht wilden handhaven. Jezus ontmoette mensen die moesten zwoegen voor hun dagelijks brood, Hij zag melaatsen langs de wegen zwerven, zonder huis en zonder geliefden, Hij zag hoe mensen werden afgeranseld door soldaten, Hij zag het lijden van de gewone mensen, die geen stem hadden en die niemand hoorde. En in Jezus ontwaakte de oude ijver van de profeten van Israël. De oude Jeremia, die de hele dag door mensen hoorde groeten: Shalom, Shalom, Shalom, zeiden ze tegen elkaar, de hebreeuwse groet, En het betekent vrede. En niemand zei iets anders tot de profeet sprak: MAAR ER IS GEEN VREDE! Het gaat hier over, wat wij noemen 'de lieve vrede'. Dingen gladstrijken, wegstoppen, wegstrijken, kop in het zand, struisvogelpolitiek. Terwijl we eerlijk zouden moeten zijn, terwijl er recht zou moeten worden gedaan. Jezus komt voor recht en eerlijkheid. De zoete woorden van de leiders over vrede laten hem koud. Hij weet wel beter.

Waar komt Jezus voor?

Jezus zegt twee dingen over zijn taak in de wereld. De eerste is dat hij is gekomen om een vuur te ontsteken op aarde. En het tweede is dat hij een doop moet ondergaan. Allebei die dingen hebben te maken met wat Jezus in Jeruzalem te wachten staat. Hij zal de confrontatie aangaan met de 'vredelievende' leiders, en zij zullen hem unaniem ter dood veroordelen en kruisigen. Jezus doop is zijn dood die hij snel zal gaan sterven.

We hebben in de afgelopen weken gezien hoe de dood van één man een vuur kan aansteken. Op 25 mei 2020 stierf George Floyd, na mishandeling door de politie. U kent het verhaal. Het was een vonk die een wereldwijd vuur aanstak. Het raakte veel mensen, misschien ook u, mij ook. Een jarenlange traditie van wegstrijken, vrede, vrede, alles is okee, werd opeens gebroken, er is geen vrede.

Zoiets maar dan veel omvattender is wat Jezus te doen stond. Hij zou gaan sterven om een groot vuur aan te steken, dat brandt tot op de dag van vandaag en vele mensen van binnenuit verandert. Vernieuwt.

Waarom is dit de taak van de zoon van God? Waarom komt God niet gewoon naar deze aarde en zegt hij: er zij vrede en er is vrede. Waarom die omweg door het kruis heen? Waarom veegt God niet zonder meer het kwaad van de aarde weg? Hij zou het kunnen. Waarom doet hij het dan niet? Waarom komt Jezus niet gewoon vrede brengen?

De vraag is: als God dat zou doen, zouden er dan nog mensen zijn? Gaat vrede op aarde wel samen met mensen op aarde? We lezen één keer in de Bijbel dat God het gedaan heeft. Hij spoelt in een grote doop met een heleboel water al het kwaad van de wereld weg en Hij maakt een nieuw begin met de meest rechtschapen mens die hij kon vinden: Noach. Maar de geschiedenis herhaalt zich en de vrede komt al snel weer in gevaar. De mensen zijn te ruw om de vrede heel te laten. Het lijkt erop dat als God vrede wil dat hij dan de mens moet loslaten. En als God de mens wil houden, dan zal de vrede altijd weer in gevaar komen. Zelfs voor God zelf is er geen makkelijke weg naar vrede.

Daarom komt God niet als een Rechter uit de hemel met een vlammend zwaard van gerechtigheid om te oordelen. Hij komt als een eenvoudige man. God gaat niet op de plek van de aanklager staan, maar op de plek van de beklaagde. God spreekt geen oordeel uit, maar hij ondergaat een oordeel. Dat is het verhaal van Jezus Christus. Het is het geheim van het Lam van God dat de zonden van de wereld draagt. Zo komt Jezus niet om te veroordelen, maar om te redden. Hij komt niet om kwaad, maar om genadig te zijn. Dat is het mysterie van het geloof.

En wij?

God zoekt ons hart. Uw hart, mijn hart. Hij zoekt ons door Jezus op en vraagt ons om mee te gaan op de weg van recht en eerlijkheid. Hij wil ons niet veroordelen, maar wel veranderen. En de vraag is: ga je mee? Laat je je veranderen door Jezus? Durf je eerlijk te zijn en te staan voor recht, ook als jou dat wat kost? Kan je geven aan je familieleden wat ze nodig hebben? Kan je goed zijn voor je collega's? Je werknemers? Je

managers? Kan je iets betekenen voor een dakloze op straat? En voor arme mensen ver weg, die onze kleding en smartphones in elkaar zetten? Kan je recht doen aan de dieren en planten, de hele schepping waar God ons in heeft gemaakt?

De vraag om recht te doen ligt bij ieder van ons. God legt deze vraag bij het hart van ieder mens. En ieder mag zijn eigen antwoord geven. De een gaat mee, de ander niet. Zo ontstaat de verdeeldheid waar Jezus het over heeft. Sommige mensen gaan mee met het Koninkrijk van God en anderen niet. De vraag die God ons stelt is heel individueel. Hij kan zelfs verschillend beantwoord worden door een moeder en een dochter, of een vader en een zoon. Het is een vraag die we allemaal persoonlijk moeten beantwoorden. Ga je mee op de weg van recht en eerlijkheid?

Het is geen makkelijke weg. En ook geen hele duidelijke weg. Het is een weg van zoeken naar recht. Als je meegaat krijg je geen vredig leven. Wie zoekt naar recht en eerlijk is zal nooit een rustig en vredig leventje leiden. Als u Jezus hierin wil volgen hoeft u niet op vrede te rekenen. Maar wel mag je dan rekenen op de glimlach van God. De beloften die we lezen in Jesaja 58: 'De HEER zal je voortdurend leiden, hij zal je verkwikken in dorre streken, hij maakt je botten sterk en krachtig. Je zult zijn als een goed bevloeiende tuin, als een bron waarvan het water nooit opdroogt.'

Amen